

**CSONGRÁD MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL**

Ügyiratszám: 107241-1-11/2015.

Ügyintéző: dr. Balthazár Éva

Csókási Antia

Privtzer Jenő

Berényi Anita

Katona Csaba

Dóczi Brigitta (közegészségügy)

Báló Bertalan Barnabás (termőföld minőségi védelme)

Szélpál Gusztáv (termőföld mennyiségi védelme)

Huszár Edit (régészeti és örökségvédelem)

Tel.: +36 (62) 553-060/44145

Tárgy: EMSZ Első Magyar
Szénhidrogén Koncessziós Kft.
Forráskút Dél-1 gázkút termelésbe
állítására, előzetes vizsgálat

H A T Á R O Z A T

Az **EMSZ Első Magyar Szénhidrogén Koncessziós Kft.** (1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18.) megbízásából a MOL Nyrt. (1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18.) által 2015. szeptember 25-én – *Forráskút-Dél-1 gázkút termelésbe állítása tárgyában* – benyújtott előzetes vizsgálati dokumentáció alapján megállapítom, hogy a tervezett tevékenység, mely a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 3. sz. mellékletének 13. pontja szerint minősül [Kőolaj-, földgázkitermelés, amennyiben nem tartozik az 1. sz. mellékletbe], **nem okoz jelentős környezeti hatást, ezért a tevékenység megkezdéséhez nem kell környezetvédelmi hatásvizsgálatot végezni.**

A 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 5. § (2) bekezdés ac) pontja alapján, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 66. § (1) bekezdés e) pontja szerint, a tevékenységet a 1993. évi XLVIII. törvény figyelembevételével a bányahatóság által kiadott létesítési engedélyek, jóváhagyott műszaki üzemi terv birtokában, valamint zajkibocsátási határérték birtokában kezdhetik meg.

Szakkérdés vizsgálata:

1. *környezet-egészségügyi szakkérdésben, így különösen a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően:*

- A tevékenységet úgy kell végezni, hogy az sem emberi, sem pedig környezeti ártalmat ne okozzon, illetve a lehető legkisebb mértékű környezetterhelést valamint környezet-egészségügyi kockázatot idézzen elő.
- A munkavégzés alatt az előírások szerinti zajterhelési határértékeket be kell tartani a beruházási terület környezetében élők és tartózkodók egészségének megóvása érdekében.
- A megvalósítás időszakában a levegőterhelési szintre vonatkozó egészségügyi határértékek betartása szükséges.

Postacím: Csongrád Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály

☒ 6721 Szeged, Felső-Tisza part 17. 6701 Szeged, Pf. 1048.

☎ +36 (62) 553-060 ☎ +36 (62) 553-068

🌐 www.csmkh.hu ✉ alsotiszavideki@zoldhatosag.hu

- A munkavégzés időtartama alatt telepítendő közműpótló létesítmény használata során a települési és folyékony hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményeket maradéktalanul be kell tartani.
 - Az egészségkárosító kockázatok csökkentésének érdekében a veszélyes és nem veszélyes hulladékok gyűjtését – ideiglenes tárolását oly módon kell végezni, hogy az sem emberi, sem pedig környezeti ártalmat ne okozzon, illetve a lehető legkisebb mértékű környezetterhelést valamint környezet-egészségügyi kockázatot idézzen elő.
 - A cég működése során külön figyelmet kell fordítani a veszélyes anyagokkal és a veszélyes keverékekkel végzett tevékenységre vonatkozó előírások maradéktalan betartására.
2. *növény- és talajvédelmi szakkérdésben, így különösen a termőföldre gyakorolt hatások vizsgálata:*

A Csongrád Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Földművelésügyi Főosztály, Növény- és Talajvédelmi Osztályának, a Forráskút-Dél-1 gázkút termelésbe állítása tárgyú előzetes vizsgálati tervdokumentáció vonatkozásában szakmai álláspontja a következő:

A dokumentáció elfogadása talajvédelmi szempontból javasolható.

3. *a termőföld mennyiségi védelmének követelményeinek vizsgálata:*

A Csongrád Megyei Kormányhivatal Csongrádi Járási Hivatal Földhivatali Osztály, mint I. fokú ingatlanügyi hatóság az EMSZ Első Magyar Szénhidrogén Koncessziós Kft. (1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18.) megbízásából eljáró MÓL Nyrt. (1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18.) által benyújtott Forráskút-Dél-1 gázkút termelésbe állítására vonatkozóan, a Csongrád Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály 107241-1-4/2015. iktatószámú megkeresése alapján, feltételeinek közlésével kibocsátja az alábbi

NYILATKOZATOT

- A beruházás során érintett termőföldterületek más célú használatára az ingatlanügyi hatóság(ok) igénybevétele vonatkozó engedélyének rendelkezésre állása esetén kerülhet sor.
- A fentiekben nevezett munkálatok során létrejövő kútkörzet és kapcsolódó létesítmények tekintetében, a megvalósulást követő 30 napon belül a munkarészek (változási vázrajzok) csatolásával kezdeményezni kell a változások ingatlannyilvántartásban történő átvezetését a Csongrád Megyei Kormányhivatal Móraalmi Járási Hivatal Földhivatali Osztályánál.
- A termőföld megóvása és ésszerű használata szempontjából a fent nevezett, engedélyezési eljárás. alá eső tevékenység végzése, létesítményi, elhelyezése, jogosultság gyakorlása lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb területi mértékű termőföld igénybevételel történhet.
- A tevékenység megvalósítása során fokozottan figyelni kell arra, hogy az érintett és szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági használatát a tervezett tevékenység, létesítmény ne akadályozza.

A fenti előírások következetes betartása mellett az előzetes vizsgálati tervdokumentációban leírtak alapján az ingatlanügyi hatóság termőföld mennyiségi védelmével kapcsolatos szakkérdésben a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárásához hozzájárul.

4. *kulturális örökség (nyilvántartott műemléki értékek, műemlékek, műemléki területek védelme, nyilvántartott régészeti lelőhelyek, régészeti védőövezetek) védelmére kiterjedően:*

A Csongrád Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály által a Forráskút Dél-1 gázkút termelésbe állítása beruházás előzetes környezeti vizsgálata ügyében érkezett kérelmet és tervdokumentációt megvizsgálva megállapítom, hogy **a tervezett beruházás a kulturális örökség védelme jogszabályban rögzített követelményeinek a kérelemben foglaltak szerint megfelel, az alábbi feltételekkel:**

A tárgyi beruházás által érintett nyilvántartott régészeti lelőhelyen régészeti megfigyelést kell végezni.

A beruházó és/vagy a kivitelező vegye fel a kapcsolatot a területileg illetékes megyei hatókörű városi múzeummal (*Móra Ferenc Múzeum, 6720 Szeged, Roosevelt tér 1-3.; tel: (62)549-040*) és állapodjon meg a régészeti tevékenység elvégzéséről. Továbbá az engedélyes tartozik a munkák megkezdése előtt legalább 30 nappal, írásban dokumentálható módon (fax, levél) értesíteni a területileg illetékes megyei hatókörű városi múzeum régészeti osztályát, hogy a munkálatokat figyelemmel kíséressék.

Az engedélyes tartozik továbbá a munkakezdés és a műszaki átadás-átvételi eljárás időpontjáról a Járási Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatalt tájékoztatni. A műszaki átadás-átvételhez csak akkor áll módunkban hozzájárulni, ha kérelemhez csatolják a régészeti megfigyelésről szóló jelentést.

Ha a régészeti megfigyelés közben bebizonyosodik a beruházásra szánt terület régészeti érintettsége, akkor a munkálatokat fel kell függeszteni, és az érintett területen régészeti bontómunka keretében a feltárást el kell végezni.

Szakhatóság állásfoglalása:

1. Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály 35600/8258-1/2015. ált. számú állásfoglalása:

„EMSZ Első Magyar Szénhidrogén Koncessziós Kft. (1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18.) részére, a Forráskút-Dél-1 jelű gázkút termelésbe állítása vonatkozásában előzetes vizsgálati eljárást lezáró határozat kiadásához

előírás nélkül hozzájárulok.

A tevékenység vízvédelmi, vízgazdálkodási szempontból nem jelent olyan hatást, amely miatt környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása válna szükségessé.

Jelen szakhatósági állásfoglalás más jogszabályi kötelezettség alól nem mentesít.

A szakhatósági állásfoglalással szemben jogorvoslattal élni a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. tv. (Ket.) 44.§ (9) bekezdése alapján csak az I. fokú határozat, illetve az I. fokú eljárást megszüntető végzés ellen benyújtott fellebbezésben lehet.”

A határozat ellen a közléstől számított 15 napon belül az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőséghez címzett, de a Csongrád Megyei Kormányhivatalhoz,

mint elsőfokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatósághoz két példányban benyújtandó fellebbezésnek van helye.

A jogorvoslati eljárás díja – a jogszabályban meghatározott esetek kivételével – a befizetett szolgáltatási díjtétel 50 %-a, azaz 125 000 Ft, amelyet a Csongrád Megyei Kormányhivatal 10028007-00335663-00000000 előirányzat-felhasználási számú számlára kell átutalni, és a díj megfizetését igazoló bizonylatot vagy annak másolatát hatóságunk részére megküldeni. A befizetési bizonylat közlemény rovatába kérem feltüntetni jelen határozat számát.

A kérelmező az eljárás 250 000 Ft igazgatási szolgáltatási díját befizette, egyéb eljárási költség nem merült fel.

I N D O K O L Á S

Az EMSZ Első Magyar Szénhidrogén Koncessziós Kft. (1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18.) megbízásából a MOL Nyrt. (1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18.) 2015. szeptember 25. napján az „*Forráskút-Dél-1 jelű gázkút termelésbe állítása*” tárgyában – a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) szerinti – előzetes vizsgálati dokumentációt nyújtott be hatóságunkra és kérte az eljárás lefolytatását.

A dokumentáció tartalmilag és formailag megfelelt a R. előírásainak.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció készítője

Név: SENEX Környezetgazdálkodási Kft.
Cím: 1031 Budapest, Nánási u. 42/B
Engedély száma: 01-738/2014. (Kothenz János);
14/05219/2010.-SZ-084/2010. (Varga Csaba)

Az engedélyes adatai:

Teljes név: EMSZ Első Magyar Szénhidrogén Koncessziós Kft.
A cég székhelye: 1117 Budapest, Október 23-a u. 18.
Tevékenység helye: Forráskút-Dél-1 jelű gázkút - Forráskút 041/60 hrsz.
Az engedélyes KÜJ száma: 103 335 092

Beruházás célja: Forráskút-D-1 jelű gázkút termelésbe állítása

Tervezett beruházás:

Az Első Magyar Szénhidrogén Koncessziós Kft. Forráskút közigazgatási területén lévő Forráskút-D-1 jelű gázkút termelésbe állítását, a kútkörzetben és a kapcsolódó létesítményeknél a termeltetéshez szükséges műszaki feltételek megteremtését, továbbá kb. 480 méter hosszúságú bekötő kútvezeték és metanol vezeték létesítését tervezi megvalósítani.

A Forráskút-D-1 jelű kút adatai

Kút megnevezése	Forráskút-D-1
EOV X (m)	112240
EOV Y (m)	715870
Helyrajzi szám	Forráskút 041/60 hrsz.
Mélyfúrás létesítési engedély száma	SZBK/534-8/2015.

A beruházáshoz legközelebbi lakott területek iránya, távolsága

Kút megnevezése	Helység	Távolság (m)	Irány
Forráskút-D-1	Tanya (02053/3 hrsz.)	160	DNy
Vezeték tervezett nyomvonalától	Dorozsma-Halasi főcsatorna	220	D- DNy
	Öntöző gödör	90	ÉK

A kút termelvényét a meglévő Üllés-Forráskút vezetékre történő csatlakozással vezetik el a MOL Nyrt. Kutatás-termelés MOL Üllés Gázüzembe. Az Üllés Gázüzem kapacitás bővítése a tervezett beruházással kapcsolatban nem szükséges. Az Forráskút-D-1 jelű kúttól tartó tervezett szakasz hossza kb. 480 m.

A kútkörzet építési, szerelési munkálatai

Kútkörzeti építési munkák a következőket jelentik: csőtartó-alapok, kútkörzeti kerítés, a szerelvények kezelhetőségére a kútkörzetet befedő acélrács létesítése.

A kútkörzetben csőtörés-biztosítóval, hozamszabályozóval ellátott, DN100 PN160 méretű gáztermelő kútkörzetet alakítanak ki, a fűvóka előtt és után helyi nyomás és hőmérsékletméréssel, metanol adagolás pontokkal, a vezeték szakaszolására elzáró szerelvényekkel, mezőbeni vezetékhez történő csatlakozás előtt szigetelő karimapárral.

A metanol biztosítása a közeli Üllés-Forráskút gázgerinccel párhuzamosan futó metanol vezetékről DN25 PN350 méretű vezetéken történik, a metanolvezeték szigetelő karimapárral csatlakozik a mezőbeni csőszakaszhoz.

Vezetékfektetés

A gázkút termeltetéséhez DN100 PN160 méretű egy darab mezőbeni gáztermelő vezeték és DN25 PN350 méretű metanol vezeték épül a kútkörzet és a meglévő Üllés-Forráskút gázgerinc nyomvonala között. A kútvezeték, valamint a vele azonos nyomvonalra tervezett metanol vezeték azonos árokba kerül. Az építés megkezdése előtt a kijelölt építési sávon durva tereprendezést végeznek, az építést akadályozó növényzetet eltávolítják. A kútvezeték mezőbeni szakaszának kezdőpontja (Kp: 0+000 km) Forráskút-D-1 kútkörzetben található, ahol a vezetékek a föld alatt, hegesztett kötéssel csatlakoznak a kútkörzeti gépészeti vezetékekre. A csatlakozás után a vezetékek nyomvonala DK-i irányba indul, és mintegy 480 m után eléri az Üllés-Forráskút vezetékek nyomvonalát. Itt a vezetékek DN100/DN100 illetve DN25/DN25 „T”-idommal csatlakoznak az Üllés-Forráskút vezetékekre (Vp: 0+480 km). A vezetékek nyomvonala létesítményt nem keresztez.

A létesítendő kútvezetékek főbb adatai

Forráskút-D-1 jelű gáztermelő vezeték

szállított közeg:	földgáz
vezeték hossza:	480 m
tervezési/engedélyezési nyomás:	160 bar (túlnyomás)
átmérő:	DN 100
korrózióvédelem:	passzív (műanyag bevonat) aktív (katódos)

Metanol vezeték

szállított közeg:	metanol
vezeték hossza:	480 m
tervezési/engedélyezési nyomás:	350 bar (túlnyomás)
átmérő:	DN25
korrózióvédelem :	passzív (műanyag bevonat) aktív (katódos)

A telepítés alatt, a kútkörzet kialakítása során az építési tevékenység keretében tereprendezés, földmunkák, betonozás, szerelési, műszerezési munkák történnek. A létesítési fázison belül a kútkörzetben végzett munkálatok legfeljebb 4-5 hetet vesznek igénybe.

A kútkörzeti technológia nem igényel állandó kezelői felügyeletet. A Első Magyar Szénhidrogén Koncessziós Kft. a gázkút, valamint a gyűjtőállomás üzemeltetésére technológiai és munkautasításokkal rendelkezik. Normál üzemmenet mellett karbantartás során történik a kútkörzetben a termeléstől eltérő tevékenység, amit éves rendszerességgel végeznek.

Termelési adatok, termelvények várható éves mennyisége

Zárt kútfej nyomás:	280 barg
Termelési nyomás:	10-180 barg
Várható metanol felhasználás:	100-200 kg/év
Várható gáztermelés:	250000 Nm ³ /nap
Várható kísérővíz mennyisége:	20 m ³ /nap

Éves tervezett üzemidő: 360 nap

Tervezett üzemeltetés 15 év, terméstől függően, esetleg hosszabb ideig.

Felhagyás esetén a technológiai elemeket szabályozott módon nyomásmentesítik, leürítik. Ezután az edényzetet, csővezetékeket teljesen leszerelik, a felhagyás idején hatályos jogszabályoknak, gazdaságossági vizsgálatnak, illetve hatósági előírásoknak megfelelően.

A tervezett tevékenység a R. 3. sz. melléklet 13. pontja alapján a környezetvédelmi hatóság döntésétől függően környezeti hatásvizsgálat köteles.

A környezetvédelmi hatóság a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 29. § (6) bekezdése alapján a hatásterületen élő ügyfeleket és az ügyfélnek minősülő szervezeteket az eljárás megindításáról hirdetményi úton értesítette.

Hatóságunk a R. 3. § (3) és (4) bekezdése alapján a hivatalában és a honlapján 2015. október 2-től közzétette az eljárás megindításáról szóló közleményt, továbbá a vonatkozó iratokat – közhírré tétel céljából – megküldte a létesítmény helye szerinti önkormányzat jegyzőjének. A közlemény Forráskút Polgármesteri Hivatalában 2015. október 7. napjától 2015. október 26. napjáig közzétételre került, mellyel kapcsolatosan észrevétel nem érkezett.

*

1. A környezet-egészségügyi szakkérdés vizsgálatának indokolása:

A SENEX Környezetgazdálkodási Kft. (1034 Budapest, Nánási út 42/B.) az EMSZ Első Magyar Szénhidrogén Koncessziós Kft. (1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18.) megbízásából és a MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. (1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18.) adatszolgáltatása alapján „EMSZ Első Magyar Szénhidrogén Koncessziós Korlátolt Felelősségű Társaság Forráskút-D-1 gázkút termelésbe állítása Előzetes vizsgálati dokumentáció” címen dokumentációt készített, mely benyújtásra került a Csongrád Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályhoz.

A Csongrád Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály a 107.241-1-4/2015. iktatási számú megkeresésében a Forráskút Község külterületén a Forráskút-D-1 gázkút termelésbe állításának előzetes vizsgálati eljárásában a közegészségügyi szakmai álláspont kiadása kapcsán állásfoglalást kért a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdés és 5. melléklet I. táblázat 3. pontja alapján Főosztályunktól.

A dokumentáció áttanulmányozása után megállapítottam, hogy a termelésbe állítandó Forráskút-D-1 jelű gázkút Forráskút Község külterületén a 041/60. hrsz. alatti területen helyezkedik el. Közvetlen környezetében szántó művelési ág alatt álló területek találhatóak, a legközelebbi tanyasi ingatlan távolsága pedig 160 m. A termelésbe állítandó gázkúttól kiindulva 480 m hosszú új kútbekötő- és metanol vezeték kerül kiépítésre, mellyel a meglévő Üllés – Forráskút vezetékhez csatlakozik.

A létesítési területen a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM – EüM együttes rendeletben valamint a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendeletben rögzített előírásokat, határértékeket a kivitelezési tevékenység környezetében élők és tartózkodók egészségének megőrzése érdekében kell betartani, ezért a kivitelezési munkálatok során a műszaki és munkaszervezési intézkedéseket a fenti jogszabályokban rögzített előírások figyelembevételével szükséges végrehajtani.

A kivitelezés időtartama alatt a szennyvíz gyűjtésére és ideiglenes tárolására szolgáló mobil illemhelyiség biztosítása és üzemeltetése során a települési és folyékony hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről szóló 16/2002. (IV. 10.) EüM rendelet előírásait kell betartani.

A munkálatok során veszélyes (08 01 11* – szerves oldószereket tartalmazó festék hulladékok – festékes doboz, 15 02 02* veszélyes anyagokkal szennyezett textil – olajos rongy ... stb.) és nem veszélyes (12 01 13 – hegesztési hulladékok, 17 06 03 – üveggyapot hőszigetelés ... stb.) hulladékok keletkezésével is egyaránt számolni lehet, a gyűjtéssel és az ideiglenes tárolással kapcsolatos tevékenységek végzése során a közegészségügyi követelmények figyelembevétele és betartása környezet-egészségügyi szempontból elengedhetetlen. A hulladékkal kapcsolatos tevékenység veszélye - az alkalmazott technológia és a vonatkozó jogszabályok betartása esetén - az emberi egészségre nem valószínűsíthető.

A veszélyes anyagok és keverékek felhasználásának tekintetében a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvényben és a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII. 27.) EüM rendeletben foglaltakat maradéktalanul be kell tartani.

A fentiek figyelembevételével alakítottam ki szakmai álláspontom az előzetes vizsgálati eljárásában benyújtott dokumentációban foglaltak alapján.

A közegészségügyi szakkérdés vizsgálata során kialakított szakmai álláspontomat az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatról, a népegészségügyi szakigazgatási feladatok ellátásáról, valamint a gyógyszerészeti államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 323/2010. (XII. 27.) Korm. rendeletben biztosított jogkörömben és illetékességemben, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényben, a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendeletben, a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM – EüM együttes rendeletben, a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendeletben, a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet, a települési és folyékony hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről szóló 16/2002. (IV. 10.) EüM rendeletben, a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvényben valamint a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII. 27.) EüM rendeletben foglaltak alapján hoztam meg.

2. A termőföldre gyakorolt hatások szakkérdésének indokolása:

A Csongrád Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály 107241-1-4/2015. számú megkeresésében kérte a talajvédelmi hatóság szakmai álláspontjának megadását az EMSZ Első Magyar Szénhidrogén Koncessziós Kft., Forráskút-Dél-1 gázkút termelésbe állítása tárgyú előzetes vizsgálati tervdokumentáció vonatkozásában. A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 3. melléklet 13. pontja szerint a kőolaj-, földgázkitermelés előzetes környezeti vizsgálat köteles és a felügyelőség döntésétől függően hatásvizsgálat köteles.

Fentiek alapján az Első Magyar Szénhidrogén Koncessziós Kft., mint a beruházás létesítője, illetve megbízottja az illetékes Csongrád Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályánál előzetes vizsgálatot köteles kezdeményezni.

A benyújtott tanulmány a tervezett beruházás, a Fkút-D-1 gázkút termelésbe állításához kapcsolódó felszíni létesítmények előzetes vizsgálati dokumentációját tartalmazza.

A beküldött dokumentáció áttanulmányozása után a következőket állapítottam meg: Az Első Magyar Szénhidrogén Koncessziós Kft. (a MÓL Nyit. leányvállalata) Forráskút közigazgatási területén lévő Forráskút-D-1 (továbbiakban: Fkút-D-1) jelű gázkút termelésbe állítását valamint a kútkörzetben és a kapcsolódó létesítményeknél a termeltetéshez szükséges műszaki feltételek megteremtését, továbbá mintegy 480 méter hosszúságú bekötő kútvezeték és metanol vezeték létesítését tervezi, mely elhelyezkedését tekintve Forráskút gázmező és Üllés gázmező között található.

A Forráskút-D-1 kút Csongrád megyében, Forráskút település közigazgatási határán belül található, déli határának közelében. Az Fkút-D-1 gázkút, a jelenleg termelő Forráskút gázmező és Üllés gázmező között található. A kút célja a két mező között további feltételezett CH-telepek feltárása és termelésbe állítása.

A Fkút-D-1 jelű gázkút Forráskút külterületén helyezkedik el, szántó művelési ágú területen.

A nyomvonallal érintett területek művelési ága szántó.

Az Üllés Gázüzem, mint kapcsolódó létesítmény bővítése a tervezett beruházás kapcsán nem szükséges. Az Fkút-D-1 jelű kúttól tartó tervezett szakasz hozzávetőleges hossza 480 m.

A gáztermelő kútkörzet a létesítéséhez szükséges művelés alól kivont területen valósul meg (ld. Csongrád Megyei Kormányhivatal, Mórahalmi Járási Hivatal, Járási Földhivatal: 10024-2/2015 ügyiratszámú engedélye).

A kútvezeték, valamint a vele azonos nyomvonalra tervezett metanol vezeték azonos árokba kerül. Az építés megkezdése előtt a kijelölt építési sávon durva tereprendezést végeznek, az építést akadályozó növényzetet eltávolítják. A terepet olyan mélységig kell rendezni, hogy az építőgépek és szállítóeszközök mozgását ne akadályozza.

A csatlakozás után a vezetékek nyomvonala DK-i irányba indul, és mintegy 480 m után eléri az Üllés-Forráskút vezetékek nyomvonalát. A munkagödör vagy munkaárok készítésekor a termőréteget (felső 20-30 cm-es réteg) az árok egyik, míg az alatti réteget az árok másik oldalán kell deponálni, visszatöltéskor először az altalajt, majd ezt követően a termőréteget visszatölteni. A tervezett kútkörzetben talaj-, illetve talajvízszennyezés, valamint a múltban történt meghibásodás, havária nem ismert.

A földtani közeg és a talaj igénybevétele létező, de káros hatása elfogadható.

Megállapítható, hogy a tervezett tevékenység a környezeti elemeket elfogadható mértékben kívánja igénybe venni.

Ennek megfelelően az előzetes vizsgálati tervdokumentáció elfogadása ellen talajvédelmi szempontból kifogást nem emelek.

A nyilatkozatot a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. tv, a 90/2008 FVM rendelet, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. tv., a 68/2015. (III. 30.) Korm. rendelet előírásai, a 314/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet, a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet, valamint a becsatolt dokumentáció alapján adtam ki előzetes vizsgálathoz.

3. A termőföld mennyiségi védelme szakkérdés indokolása:

Csongrád Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály 107241-1-4/2015. iktatószámú megkeresésében kérelmezte hatóságunk szakmai állásfoglalását az EMSZ Első Magyar Szénhidrogén Koncessziós Kft. (1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18.) megbízásából eljáró MOL Nyrt (1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18.) által benyújtott Forráskút-Dél-1 gázkút termelésbe állítására vonatkozóan, a becsatolt előzetes vizsgálati tervdokumentáció alapján.

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (Továbbiakban: TfVt.) 8. § értelmében (1) Ha az ingatlanügyi hatóság földvédelmi szakkérdést vizsgál vagy más hatóságok engedélyezési eljárásaiban földvédelmi szakhatóságként működik közre, a

termőföld védelmének érvényesítése érdekében érvényre kell juttatni, hogy az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, jogosultság gyakorlása lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételel történjen.

(2) A szakhatósági állásfoglalás kialakítása, illetve a földvédelmi szakkérdés vizsgálata során figyelemmel kell lenni továbbá arra, hogy a szakhatósági eljárás tárgyát képező földrészletekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység, létesítmény ne akadályozza.

Felhívom a figyelmet, hogy a Tfv. 9. §-ban foglaltak szerint a földhivatali engedély beszerzése szükséges a termőföldön végzett bármilyen olyan beavatkozás megkezdése előtt, mellyel a termőföld "időlegesen vagy véglegesen – mezőgazdasági hasznosításra alkalmatlanná válik. Az engedély hiánya esetén a más hatóságok által kiadott engedélyek nem mentesítik az igénybevevőt az e törvényben foglalt jogkövetkezmények alól.

A fentiek tekintetében az ingatlanügyi hatóság, a vonatkozó jogszabályi előírások következetes betartásának (termőföld más célú hasznosítás engedélyezése eljárás) figyelembe vétele mellett a környezetvédelmi és természetvédelmi engedélyezési eljáráshoz hozzájárult.

A nyilatkozatot a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Kormányrendelet 28. § (1) bekezdése és 5. melléklet 1. táblázat B oszlopában, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény, az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI tv. 27. § (2) bekezdésében, a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 8. § (1), (2), 9. § és 11. § bekezdéseiben foglaltakon alapul.

4. Kulturális örökség (nyilvántartott műemléki értékek, műemlékek, műemléki területek védelme, nyilvántartott régészeti lelőhelyek, régészeti védőövezetek) védelme szakkérdés indokolása:

A tárgyi beruházás nyilvántartott régészeti lelőhelyet (Forráskút 95. lelőhely; nyilvántartási azonosító: 37145) érint.

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (továbbiakban Kötv.) 19. § (1) bekezdése értelmében a földmunkákkal járó fejlesztésekkel, beruházásokkal beleértve az ásványi vagyon kitermelését is, a nyilvántartott régészeti lelőhelyeket jogszabályban meghatározott esetekben és módon el kell kerülni. A Kötv. 19. § (2) bekezdése értelmében, a régészeti örökség elemei eredeti helyzetükből csak régészeti feltárás keretében mozdíthatók el.

A tervdokumentáció áttekintése után megállapítottam, hogy a tervezett beruházás földmunkái csak kis mértékben érinti a lelőhelyek területét, ezért a Kötv. 22. § a) pontja alapján régészeti megfigyelés előírása mellett döntöttem.

A Kr. 10. § (1) bekezdése szerint a régészeti megfigyelést annak megkezdése előtt legalább öt nappal be kell jelenteni a járási építésügyi és örökségvédelmi hivatalnak a 4. mellékletben meghatározott tartalommal és mellékletekkel ellátott formanyomtatvány alkalmazásával.

Hatóságom, mint szakhatóság hatáskörét a régészeti örökség és műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 39/2015. (III. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 3. § a) pontja, illetékességét a Kr. 1. mellékletének 5. pontja határozza meg.

A Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály szakhatósági állásfoglalásának indokolása:

„A Csongrád Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya (6721 Szeged, felső-Tisza part 17.) 107241-1-3/2015. iktatószámom, 2015. október 06. napján

érkezett levelében az EMSZ Első Magyar Szénhidrogén Koncessziós Kft. részére, a Forráskút-Dél-1 jelű gázkút termelésbe állítása vonatkozásában előzetes vizsgálati eljárásban szakhatóságként megkereste hatóságunkat, mint az I. fokú vízügyi és vízvédelmi hatóságot.

A SENEX Környezetgazdálkodási Kft. (9985 Felsőszölnök, Arany-Jánoshegy 6.) által készített 15/29. projektszámú tervdokumentáció alapján az alábbiakat állapítottam meg:

A tevékenység megfelel a vízügyi hatóság hatáskörébe tartozó jogszabályi előírásoknak, vízgazdálkodási és vízvédelmi érdeket nem sért.

Az EMSZ Első Magyar Szénhidrogén Koncessziós Kft. Forráskút település határában az Fkút-D-1 jelű kútból ipari mennyiségű gáz kitermelését tervezi. A kút termelvényét a meglévő Üllés-Forráskút vezetékre történő csatlakozással vezetik el a MOL Nyrt. Kutatás-termelés MOL Üllés Gázüzemébe.

A gázkút főbb műszaki adatai:

Kút megnevezése	Forráskút-Dél-1 (Fkút-D-1)	
Megye	Csongrád	
Település	Forráskút 041/60 hrsz.	
Mélység	-2950 m	
Kút EOY Koordinátái	EOV X = 112 240 m	EOV Y = 715 870 m
Építési engedély szám	SZBK/534-8/2015.	

A gázkút termeltetéséhez DN100 PN160 méretű egy darab mezőbeni gáztermelő vezeték és DN25 PN350 méretű metanol vezeték épül a kútkörzet és a meglévő Üllés-Forráskút gázgerinc nyomvonala között. A kútvezeték, valamint a vele azonos nyomvonalra tervezett metanol vezeték azonos árokba kerül lefektetésre. A vezetékek nyomvonala létesítményt nem keresztez.

A tervezett kútvezetékek főbb műszaki adatai:

	Fkút-D-1 gáztermelő vezeték	Metanol vezeték
Szállított közeg	földgáz	metanol
Vezeték hossza	480 m	
Tervezési/engedélyezési nyomás	160 bar	350 bar
Átmérő	DN 100	DN 25
Korrózióvédelem	passzív (műanyag bevonat) aktív (katódos)	

A vizsgált kút és vezeték üzemelése során sem vízfelhasználás, sem szennyvíz keletkezése nem várható, karbantartások, esetleges kútmunkálatok során adódhat eseti vízigény és szennyvízkezelés. Ilyen esetekben a keletkező szennyvizet, hulladékokat gyűjtik és elszállítják. A kút környezetének térbeton felületére hulló csapadékvizet a környező területen elszikkadnak.

A fentek figyelembevételével megállapítom, hogy a tervezett tevékenység – a hatáskörömet érintő szakkérdések tekintetében – **nem okoz jelentős környezeti hatást, ezért a tevékenység végzéséhez környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem szükséges.**

A vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Kormányrendelet 14. § alapján hatóságom szakhatósági állásfoglalását a megkeresés beérkezését követő naptól számított harminc napon belül köteles megadni.

A Ket. 33. § (3) bek. c) pontja szerint nem számít be az ügyintézési határidőbe a hiánypótlásra irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő.

A szakhatósági megkeresés 2015. október 6. napján érkezett hatóságunkra. A hatóság szakhatósági állásfoglalását a fenti ügyintézési határidőn belül adta ki.

A szakhatósági állásfoglalás elleni önálló fellebbezés lehetőségét a Ket. 44.§ (9) bekezdése zárja ki.

A vízügyi hatóság illetékességét a vízügyi igazgatási, valamint a vízügyi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Kormányrendelet 2. melléklet 11. pontja állapította meg.

Szakhatósági állásfoglalásomat a 71/2015. (III. 31.) Korm.rendelet 5. sz. melléklet II. táblázat 3. pontja alapján, az ott meghatározott szakkérdésekre kiterjedően, a hatályos jogszabályok figyelembe vételével adtam ki.”

*

Várható környezeti hatások

Földtani közeg

A tervezett kútkörzetben talajszennyezés, valamint a múltban történt meghibásodás, havária nem ismert.

A tervezett építési munkálatok (kútkörzet építése, vezetékfektetés földmunkái, alapozás és szerelési munkák) érdemben nem befolyásolják a felszín alatti közegek állapotát.

A hozzávetőlegesen 480 m hosszúságú gázvezeték munkaárokba történő fektetésnél a várható hatásterület a talajvédelem szempontjából közvetlenül a nyomvonal melletti sáv, illetve a kút közvetlen környezete.

A munkagépek felvonulása és működése talajtömörödést idézhet elő, azonban a beavatkozás kis területet érint, a hatás rövid ideig tart, valamint a mezőgazdasági talajművelés hatására megszűnik.

Talajszennyező forrás lehet a munkagépek és a szállítójárművek üzemanyaggal, illetve kenőanyaggal a helyszínen történő utántöltése, azonban az előírásoknak megfelelően végzett munkálatok során szennyező anyag a talajba nem kerülhet.

Az építés ideje alatt keletkező kommunális szennyvizet az építés területén felállított mobil WC-ben gyűjtik, melynek zárt tartályaiból a szennyvizet elszállítatják.

A telepítés során egyéb szennyvíz nem keletkezik.

Üzemeléshez kapcsolódóan csupán a rendszeres karbantartásból és az esetleges üzemzavarok elhárításából származóan keletkezhet minimális terhelés, mely elsősorban a szállító járművek és a munkagépek útvonalán kialakult ideiglenes talajtömörödéséből áll.

A technológia leállítása, illetve a tevékenység teljes felhagyása a berendezések, kapcsolódó vezetékek nyomásmentesítését, leürítését, szénhidrogén mentesítését, majd elbontását jelenti. Fenti műveletek megfelelő elvégzése során szennyező anyag a technológiai rendszerekből, illetve a vezetékekből nem kerül ki a környezetbe, így a földtani közeg szennyezése kizárt.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a tervezett beruházás a földtani közeg védelme szempontjából nem gyakorol jelentős mértékű kedvezőtlen hatást, a korszerű, környezettudatos műszaki megoldásoknak köszönhetően, környezetvédelmi szempontból tartós, vissza nem fordítható károsodás nem következik be a földtani közegben.

Hulladékgazdálkodás

A gázkút termelésbe állításához szükséges DN100 PN160 méretű gáztermelő vezetéket és DN25 PN350 méretű metanol vezetéket árokba fektetve helyezik el a kútkörzet és az Üllés-Forráskút gázgerinc nyomvonala között.

A kútkörzet telepítése alatt tereprendezés, földmunkák, betonozás, szerelési, műszerezési munkálatokat terveznek.

A kivitelezés során a karbantartás, illetve havária esemény alkalmával keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékok elkülönített zárt gyűjtése és engedéllyel rendelkező kezelőnek való átadása biztosított.

Az üzemelés során végzett karbantartások során döntően veszélyes hulladékok keletkezésével kell számolni, amelyek zárt gyűjtése és engedéllyel rendelkező kezelőnek való átadása ugyancsak biztosított.

Levegővédelem

Az építési fázisban a munkagépek és a szállító járművek kipufogó gázainak légszennyezőanyag kibocsátásával, valamint a munkagépek üzemelésekor porszennyezéssel lehet számolni. A kivitelezés során a környezet porterhelése átmeneti jellegű, a tereprendezés és földmozgatás befejezésével ez a negatív hatás megszűnik. A kivitelezés során végzett tevékenység légszennyezőanyag kibocsátásának közvetlen hatásterülete a kútkörzet és a kútvezeték nyomvonal környezete, valamint a szállítási útvonalak tengelyétől számított 50-50 m. A kivitelezés befejezésével a levegőterhelés a jelenlegi állapottal megegyező lesz. A beruházás során bejelentés köteles pontforrás nem létesül.

Zaj- és rezgésvédelem

A kivitelezési tevékenység során használt munkaeszközök közül a munkagépek, és a tehergépkocsik működése jelenti a domináns zajkibocsátásokat. A munkafolyamatok kizárólag külterületi részen történnek. A kivitelezéshez kapcsolódó szállítási tevékenységnek várhatóan nem lesz jelentős a közlekedési zajterhelő hatása. A kútkörzettől DNy-i irányban mintegy 160 m-re lévő tanya a legközelebbi védendő létesítmény. A kivitelezési munkák csak nappali időszakban történnek.

Az üzemeltetés környezeti zajkibocsátása a kút környezetében és a gázvezeték nyomvonala mentén várhatóan elhanyagolható lesz. A zajvédelmi hatásterületen védendő épület nincs.

A tervezett létesítmények létesítése, illetve működése közben környezeti rezgés hatással nem kell számolni.

Táj- és természetvédelem:

A beruházás nem érint országos jelentőségű védett természeti területet, Natura 2000 területet. A tevékenység nem sért természet- és tájvédelmi érdeket.

Hivatalunk 2015. október 5-én – figyelemmel a R. 1. § (6b) és (6c) bekezdésére – belföldi jogsegély keretében megkereste a tevékenység telepítési helye szerinti település jegyzőjét. Forráskút Jegyzője a megkeresésre 2015. november 11-én a 1785-2/2015. számon az alábbi nyilatkozatot adta:

Az Első Magyar Szénhidrogén Koncessziós Kft. Forráskút település határában az Fkút-D-1 jelű kútból ipari mennyiségű gáz kitermelését tervezi az Üllés-Forráskút közötti meglévő vezetékek felhasználásával.

Fenti munkálatok az érvényben lévő településrendezési tervvel nem ellentétesek, továbbá Forráskút Község Önkormányzatának Képviselő-testülete nem rendelkezett helyi környezetés természetvédelmi terület kijelöléséről, így a fejlesztés ilyen területeket nem érint.

A benyújtott előzetes vizsgálati dokumentáció alapján hivatalunk megállapította, hogy a tervezett tevékenység várhatóan nem okoz jelentős környezeti hatást földtani közeg-, levegő- és zajvédelmi, hulladékgazdálkodási és természet, valamint tájvédelmi szempontból.

A környezetvédelmi hatóság a határozat rendelkező részében, mivel nem feltételezhető jelentős környezeti hatás és a tevékenység a R. 2. számú mellékletének hatálya alá sem tartozik, tájékoztatta a kérelmezőt, hogy a R. 5. § (2) bekezdés ac) pontja alapján, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 66. § (1) bekezdés e) pontja szerint a tervezett tevékenység milyen egyéb engedély birtokában kezdhető meg.

A fellebbezési jogot a Ket. 98. § (1) bekezdése és 99. § (1) bekezdése alapján biztosítottam.

A fellebbezést a Ket. 102. § (1) bekezdése alapján annál a hatóságnál kell előterjeszteni, amely a megtámadott döntést hozta.

Hivatalunk jelen határozatot az 1995. évi LIII. törvény 71. § (3) bekezdése értelmében – jogerőre emelkedésre tekintet nélkül hivatalában, honlapján és a központi rendszeren (www.magyarország.hu) – nyilvánosan közzéteszi.

Az ügyintézési határidő lejártának napja: 2015. december 15.

Hatóságunk a R. 5. § (6) bekezdése alapján ezen döntését megküldi az eljárásban érintett, hatásterületen lévő Forráskút Jegyzőjének, aki – jelen határozat megküldésétől számított 8. napon – gondoskodik annak közzétételéről, továbbá a közzétételt követő 5 napon belül tájékoztatja hivatalunkat a közzététel időpontjáról, helyéről, a betekintési lehetőség módjáról.

Az igazgatási szolgáltatási díj mértékét a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet (továbbiakban: FM rendelet) 1. számú mellékletének I/35. pontja alapján határoztam meg.

A jogorvoslati eljárási díját a FM rendelet 2. § (5)-(7) bekezdése alapján állapítottam meg.

A környezetvédelmi hatóság hatáskörét a R. 3. § (1) bekezdése, illetékességét a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. számú melléklete állapítja meg.

S z e g e d, 2015. november 12.

Dr. Juhász Tünde

kormány megbízott nevében és megbízásából:

Dr. Mader Balázs

főosztályvezető-helyettes

Kapják:

1. EMSZ Első Magyar Szénhidrogén Koncessziós Kft. 1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18. tv.
2. MOL Nyrt. 1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18. tv.
3. CsMKH Népegészségügyi Főosztály 6726 Szeged, Derkovits fasor 7-11. b.p.
4. CsMKH Élelmiszerlánc-biztonsági és Földművelésügyi Főoszt., Növ- és Talajvéd-i Oszt. 6800 Hódmezővásárhely, Rárósi út 110. b.p.
5. CsMKH Szegedi J. Hiv. Földhivatali Osztály 6725 Szeged, Kálvária sgt. 41-43. b.p.
6. CsMKH Szegedi J. Hiv. Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály 6720 Szeged, Rákóczi tér 1. b.p.
7. Forráskút Község Jegyzője 6793 Forráskút, Fő u. 74. tv.
8. CsM-i Kat. Ig. Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály
9. 6721 Szeged, Berliini krt. 16-18.
10. CsM-i Katasztrófavédelmi Ig. 6721 Szeged, Berliini krt. 16-18. *tájékoztatásul*
HKP
11. Hatósági nyilvántartás
12. Irattár